

Lokale forskrifter etter ny opplæringslov

Markus Setså Borge

Eirik Arntsen

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Dagens tema. Hva er nytt?

- Den nye opplæringsloven krever at alle lokale forskrifter «kunngjøres».
- Lovdata
- Unntaket fra kravet om kunngjøring i dagens opplæringslov videreføres ikke
- Det skal også fastsettes noen flere lokale forskrifter enn i dagens lov.

- Etter ny opplæringslov må kommunen fastsette forskrift på noen områder, og kommunen kan fastsette forskrifter på noen områder, hvis det er aktuelt.
- Disse skal «kunngjøres».
- Tilbakemeldingene fra kommunen til nå viser at det er en del usikkerhet rundt kommunale forskrifter generelt sett
- Derfor går vi ekstra nøye gjennom dette temaet, med et mål om at skoleeiere og skoler øker kvaliteten på sine lokale forskrifter fra 1. august 2024.

Hva er en lokal forskrift?

- Rettigheter og plikter for et ubestemt antall eller krets med private personer og/eller virksomheter.
- Gjelder for et bestemt område
 - Eksempelvis innbyggerne i en kommune, eller
 - Elever ved en bestemt skole
- Lokale forskrifter er som regel bestemt av kommunestyret

Kommunen/fylkeskommunen **må** forskriftsfeste

Tema	Hvem	Hjemmel
Permisjon fra skolen	Kommunen	Ny lov § 2-2 fjerde ledd
Skolefritidsordningen (SFO)	Kommunen	Ny lov § 4-5 femte ledd
Skoleregler	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 10-7
Skolerute	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 14-1 andre ledd
Hovedmål ved den enkelte skole	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 15-2

– virker til Nordlands beste

Kommunen/fylkeskommunen **kan** forskriftsfeste, hvis aktuelt

Tema	Hvem	Hjemmel
Omdisponering av fag- og timefordeling	Kommunen	Ny lov § 1-6 andre ledd
Opplæring utover det samlede minstetimetallet	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 1-6 sjette ledd
Skolekretser	Kommunen	Ny lov § 2-6
Grunnleggende opplæring i samisk språk og kultur	Kommuner i forvaltningsområder	Ny lov 3-2 andre ledd
Bortvisning i skoleregler	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 13-1 første ledd jf. § 10-7
Ordensregler for voksenopplæringen	Kommunen og fylkeskommunen	Ny lov § 20-3 første ledd

Krav til å fastsette lokal forskrift

- Utredning/høring av forskrift
- Formkrav
- Kunngjøring av forskriften

Utredning/høring

- Må være så godt opplyst som mulig før forskriften er vedtatt
 - Se forvaltningsloven § 37
 - Kommunen må selv gjøre et forarbeid
- Forskrifter skal på høring, slik at de som blir berørt får en mulighet til å komme med innspill.
 - Høringsfrist skal vanligvis være to måneder ved lokale kommunale forskrifter, men kan være kortere hvis saken haster
 - [Forskriftsarbeid for kommuner - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

Formkrav

- Bruk betegnelsen «forskrift».
 - Eksempelvis «Forskrift om skoleregler for Haugnessundet skole»
- Hjemmel for forskriften
- Hvilket forvaltningsorgan som har gitt forskriften (kommune/fylkeskommune)

Kunngjøring av forskrift

- Kunngjøring gjøres ved å sende forskriften til Lovtidendredaksjonen i Lovdata.
- Hva er virkningene at en forskrift ikke er kunngjort?
 - Får ikke virkning for den enkelte før den er kunngjort, jf. fvl. § 39
 - Finnes unntak fra dette

Utforming av forskrift for øvrig

- Bruk et så enkelt språk som mulig. Klarspråk.
- Gi en tittel som helst både er informativ og så kort som mulig.
- Bestemmelsene bør komme i logisk rekkefølge.
- Del inn i paragrafer og ledd (en paragraf bør ikke ha for mange ledd). Vær konsekvent. Hvis en paragraf har en overskrift, bør alle paragrafene ha det. Hvis det brukes bokstaver eller nummer bør dette gjøres på samme måte gjennom forskriften.

Forskrift om skole- og feriedager 20xx-20xx i x kommune

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret i x kommune x. [måned] 20xx med hjemmel lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 14-2 andre ledd.

§ 1 Formål og virkeområde

Forskriften gir informasjon om hvilke skole- og feriedager elevene har skoleåret 20xx-20xx. Elevene har rett og plikt til å møte på skolen på de fastsatte skoledagene.

Forskriften gjelder for elever ved alle grunnskoler i x kommune skoleåret 20xx-20xx.

§ 2 Skole- og feriedager skoleåret 20xx-20xx:

Tabell for skoleruta

Dato	Hendelse
x. august	Første skoledag
x. oktober til x. oktober	Høstferie
x. november	Fridag
x. desember til 1. januar	Juleferie (første skoledag x. januar)
x. februar til x februar	Vinterferie
x. mars/april til x. mars/april	Påskeferie
17. mai	Grunnlovsdag
x. mai	Kristi Himmelfartsdag
x. mai	Fridag
x. mai/juni	2. pinsedag
x. juni	Siste skoledag

§ 3 Lokale variasjoner

Elevene ved A skole har feriedag x. [måned] 20xx i stedet for x. [måned] 20xx, se oversikten i § 2.

Skolene kan gjøre unntak fra § 2 om skole- og feriedager i særlige tilfelle, for eksempel grunnet skoleturer.

§ 4 Iverksettning og opphør

Denne forskriften trer i kraft x.[måned] 20xx og opphører x [måned] 20xx.

– virker til Nordlands beste

Eksempel på forskrift

- Tydelig hjemmel
- § 1 beskriver hva forskriften bestemmer og for hvilken periode
- § 2 beskriver rettighetene/pliktene for skolerute lokalt
- § 3 lokale variasjoner
- § 4 start og opphør av bestemmelsene

Svar på noen spørsmål vi har fått innsendt i forkant

- Det er ikke i strid med verken ny opplæringslov eller forvaltningsloven å lage skolerute som gjelder flere skoleår frem i tid.
 - Kan gjøres ved flere forskrifter som vedtas samtidig. Må i så fall ha dato for ikrafttredelse og oppheving.
 - Evt. i en felles forskrift som gjelder noen år frem i tid.
- Forskrift om permisjon
 - Det er adgang til å «gjeninnføre» den øvre permisjonsgrensen på to uker.
- Hva skjer hvis vi ikke kommer i mål til 1. august 2024?
 - Anses som forsømt kunngjøring etter fvl. § 39. Vi var innom dette tidligere i presentasjonen.

Nyttige lenker

- [Lokale forskrifter etter ny opplæringslov | udir.no](https://udir.no) UDIR.no
- https://lovdata.no/lov/1967-02-10/KAPITTEL_7 Forvaltningsloven, kapittel 7. Om forskrifter
- [Forskriftsarbeid for kommuner - regjeringen.no](https://regjeringen.no) Veileder fra Justisdepartementets lovavdeling om forskriftsarbeid i kommuner
- [Lovtidend - kunngjøring – Lovdata](#) Om Norsk Lovtidend
 - Om kunngjøring
 - Veiledning
 - Forskriftsmaler
 - Mm.

The background of the slide is a light grey gradient. On the left side, there is a decorative pattern of white line art. It features several stylized faces with large eyes and simple features, interspersed with various leaf shapes and swirling lines. The overall aesthetic is clean and modern.

Spørsmål?

— virker til Nordlands beste